

Przedmiotowe Zasady Oceniania z Biologii dla klas: V - VIII

Przedmiotowe zasady oceniania prezentują sposób według którego oceniane są wiadomości i umiejętności uczniów. Mają na celu poinformowanie ucznia, nauczyciela i rodzica o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych, postępach, trudnościach i uzdolnieniach. Mają wykrywać braki i wskazywać sposoby ich likwidacji oraz motywować ucznia do systematycznej pracy i stanowić pomoc w dalszym samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.

Podstawy prawne

Przedmiotowe zasady oceniania są zgodne z: Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015r. poz.848z późn. zm., szkolnymi zasadami oceniania, obowiązującym programem nauczania biologii autorstwa Ewa Jastrzębska, Ewa Pyłka- Gutowska.

Obszary aktywności podlegające ocenie:

- sprawdziany
- kartkówki
- wypowiedzi ustne
- samodzielna praca na lekcjach
- aktywny udział w lekcji
- praca domowa
- umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji
- prezentacja, mini projekty
- planowanie i przeprowadzanie doświadczeń i obserwacji i formułowanie wniosków
- zeszyt przedmiotowy i zeszyt do ćwiczeń
- udział w projektach, konkursach szkolnych, międzyszkolnych i ogólnopolskich

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne w klasyfikacji semestralnej i rocznej.

Uczeń otrzyma ocenę :

CELUJĄCĄ jeżeli :

- spełnia kryteria przewidziane na niższe oceny
- opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej z biologii (100%)
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania konkretnych problemów
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- biegle posługuje się wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych;
- proponuje rozwiązania nietypowe;
- zostaje finalistą lub laureatem konkursów i olimpiad biologicznych na szczeblu wojewódzkim lub wyższym
- potrafi samodzielnie docierać do różnych źródeł informacji i wykorzystywać je w praktycznym działaniu;
- potrafi rozumować kategoriami przyczynowo - skutkowymi;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając argumentacji będącej skutkiem nabytej wiedzy;
- prezentuje swoją wiedzę i umiejętności na forum klasy i szkoły;
- bierze aktywny udział w pracy kół zainteresowań , programach i projektach.

BARDZO DOBRĄ jeżeli:

- opanował bardzo dobrze wymagania programowe
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi zastosować wiedzę do rozwiązywania problemów w nowej sytuacji;
- projektuje doświadczenia i prezentuje je;
- dostrzega związki budowy organizmów jako przystosowanie do pełnienia określonych funkcji.
- dostrzega i ocenia związki w przebiegu zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka;
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je i rozwiązuje;
- sprawnie korzysta z dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- systematycznie pracuje na lekcjach;
- wykorzystuje wiedzę z przedmiotów pokrewnych;

- bierze udział w konkursach biologicznych i ekologicznych
- formułuje dłuższe wypowiedzi zawierające własne sądy i opinie.

DOBRA jeżeli:

- posiada niewielkie luki w wiadomościach i umiejętnościach rozwijanych na lekcjach
- opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji
- poprawnie stosuje wiadomości, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody
- korzysta z różnych źródeł informacji np.: Internetu, telewizji, czasopism .
- dostrzega wpływ czynników środowiska życia i gospodarkę człowieka
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego
- ocenia relacje między działalnością człowieka, a środowiskiem przyrodniczym
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią ekologiczną
- systematycznie i efektywnie pracuje na lekcjach, potrafi sformułować dłuższą wypowiedź

DOSTATECZNĄ jeżeli:

- opanował wiadomości i umiejętności w stopniu , umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się tego przedmiotu
- zna podstawowe pojęcia biologiczne
- rozpoznaje i ocenia postawy wobec środowiska przyrodniczego
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym oraz potrafi je opisać;
- rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności

DOPUSZCZAJĄCĄ jeżeli:

- rozpoznaje podstawowe zjawiska biologiczne
- posiada , przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego;
- opanował materiał programowy w stopniu elementarnym, a braki nie przekreślają możliwości zdobycia podstawowej wiedzy z biologii w ciągu dalszej nauki.

NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności wymagających zastosowania podstawowych wiadomości i umiejętności , a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu.

- wykazuje brak systematycznej pracy, chęci do nauki , brak woli poprawy ocen
- nie opanował minimum wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej.

Formy i częstotliwość oceniania

Sprawdzian pisemny (waga 3)

W semestrze przewidziane są 1-2 sprawdziany pisemne. Sprawdzian jest zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzony powtórzeniem materiału. Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału oraz ustala termin, który zaznacza w dzienniku. Czas trwania sprawdzianu – jedna jednostka lekcyjna. Za sprawdzian uczeń może otrzymać oceny od 1 do 6. Zadania sprawdzianu są punktowane . Przy wystawianiu oceny nauczyciel zamienia punkty na procenty. Określonym przedziałom procentowym przyporządkowane są oceny wg poniższego wzoru.

Procentowa ilość punktów	ocena
0-29%	Niedostateczny
30-49%	Dopuszczający
50-74%	Dostateczny
75- 89%	Dobry
90- 99%	Bardzo dobry
100 %	Celujący

Nauczyciel może dodać znak „ plus” lub „minus” przy górnej lub dolnej granicy procentowej, za wyjątkiem oceny niedostatecznej i celującej.

Nauczyciel oddaje poprawione prace w ciągu 14 dni. Jeżeli nauczyciel przebywa na zwolnieniu lekarskim, termin oddania poprawionych prac ulega wydłużeniu.

Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną, dopuszczającą, dostateczną, dobrą poprawia ją w ciągu tygodnia od oddania pracy przez nauczyciela. W przypadku dłuższej, uzasadnionej nieobecności ucznia, nauczyciel wyznacza indywidualnie termin poprawy. Niezgłoszenie się ucznia w umówionym terminie bez podania istotnej przyczyny jest równoznaczne z rezygnacją z poprawy. Sprawdzian poprawiać można tylko raz.

Kartkówka (waga 1)

Kartkówka sprawdza bieżące wiadomości i umiejętności. Obejmuje materiał z 1-3 tematów, nie jest zapowiadana i nie musi być poprawiana. Liczba kartkówek wynika z bieżących potrzeb. Czas trwania - do 15 min. Kartkówka oceniana jest w skali od 1-5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń , który uzyskał wynik procentowy (90%- 100%)

Kartkówka (waga 2)

Obejmuje materiał powtórzony. Nauczyciel podaje zagadnienia, które będą oceniane. Jest zapowiedziana i zapisana w dzienniku. Czas trwania do 25 min. Szczęśliwy numer nie zwalnia ucznia z pisania. Oceniana jest w skali od 1- 6.

Odpowiedź ustna - (waga1)

Obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów. Przewiduje się jedną ocenę na semestr. Oceniana jest w skali od 1-5.

Krótkie odpowiedzi (aktywność na lekcji – waga 1) – nauczyciel stawia „plus”. Za 3 plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

Aktywność - waga 1. Uczeń uzyskuje ocenę bardzo dobrą.

Zadanie domowe

Prowadzenie i ocena zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń

Uczniowie zobowiązani są do prowadzenia zeszytu ćwiczeń oraz zeszytu przedmiotowego.

Zeszyt może być sprawdzony pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej.

Uczeń ma obowiązek w ciągu tygodnia uzupełniania notatek w zeszycie za czas swojej nieobecności.

W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może go zwolnić z tego obowiązku lub wydłużyć termin uzupełnienia notatek.

Praca domowa- (waga 1) . Oceniana jest od 1- 5

Prezentacje z wykorzystaniem mini projektu (waga 2) od 1- 6

Prezentacja multimedialna(waga3) od 1- 6

Modele (waga1) od 1-6

Aktywne uczestnictwo w zajęciach koła biologicznego, udział w projektach - ocena częściowa 5 (waga 3)

Przygotowanie do lekcji

Celem zadawania prac domowych jest rozwijanie zainteresowań ucznia, motywacja do nauki, organizacja i planowanie samodzielnej pracy.

- Uczeń ma obowiązek systematycznego odrabiania prac domowych;
- Nauczyciel określa zasady wykonania zadania - sposób, termin;
- Uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu wykonania zadania;
- Nauczyciel sprawdza wykonane zadania w wyznaczonym terminie;
- Za wykonane zadanie uczeń może otrzymać ocenę lub „+”(w zależności od stopnia trudności zadania lub sposobu jego wykonania);
- Brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela w dzienniku;
- Uczeń może dwa lub trzy razy w semestrze być nieprzygotowany do lekcji, w zależności od liczby godzin biologii w tygodniu. Każde następne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną.
- Nieprzygotowanie to brak pracy domowej, zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń oraz brak wiedzy z bieżącego materiału.

Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianego wcześniej sprawdzianu lub kartkówki.

- Uczeń ma możliwość poprawy oceny po wykonaniu zadania w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
- Uczeń nieobecny w szkole z powodu choroby lub innych uzasadnionych przyczyn powinien uzupełnić zaległości w ciągu tygodnia. Jeżeli jest to nieobecność spowodowana długotrwałą chorobą nauczyciel na prośbę ucznia lub jego rodzica określa mu termin indywidualnie.

Konkursy

Sukcesy osiągnięte w konkursach biologicznych i ekologicznych wpływają na podwyższenie oceny z przedmiotu np. zDolny Ślązak, Dolnośląski Konkurs Ekologiczny, Konkurs Biologiczny „Supersowa”.

Laureaci tych konkursów otrzymują ocenę celującą z przedmiotu.

Nauka w trybie zdalnym

W przypadku nauki zdalnej uczniowie uzyskują oceny za sprawdziany, w tym testy, odpowiedzi ustne, aktywny udział w lekcjach zdalnych, zadania domowe, mini projekty, samodzielne notatki, prezentacje. Praca przesłana po terminie będzie oceniona na ocenę niedostateczną.

Uczeń powinien posiadać sprawny komputer zaopatrzony w kamerę i mikrofon, by umożliwić nauczycielowi obiektywne sprawdzenia wiedzy.

Ocenianie semestralne i roczne

Ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną uzyskanych ocen. Jest to tzw. średnia ważona uwzględniająca wagę ocen. Przy wystawianiu oceny semestralnej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim sprawdziany (waga 3), następnie kartkówki (waga 1 lub 2), odpowiedzi ustne, prace domowe, ocenę za zeszyt i za wykonanie np. plakatu, modelu (waga 1). W zależności od rangi konkursu i zajętego miejsca uczeń otrzymuje ocenę 5 lub 6 wagi 2 lub 3.

Wszystkie plusy i minusy podsumowane są na koniec semestru i zamienione na ocenę cyfrową.

Uczeń klasy siódmej, który nie wykorzystał żadnego limitu braku pracy domowej lub nieprzygotowania, przy wysokiej frekwencji na zajęciach, otrzymuje ocenę cząstkową 5 wagi 1.

Ocenę roczną ustala się na podstawie ocen uzyskanych w obu semestrach.

Uczeń, który spełnił wszystkie wymagania przewidziane na proponowaną ocenę semestralną / roczną, a uważa, że zasługuje na wyższą ocenę, ma prawo przystąpić do pisemnego sprawdzianu obejmującego wiadomości z danego semestru / roku, jeżeli są podstawy do zakwestionowania trybu wystawionych przez nauczyciela ocen.

Tryb postępowania na uzyskanie zgody na egzamin sprawdzający:

1. Rodzice ucznia kierują pisemną prośbą do dyrektora szkoły o umożliwienie przystąpienia do sprawdzianu w ciągu 7 dni od uzyskania informacji o proponowanej ocenie na zebraniu rodziców.

2. Dyrektor wyznacza termin sprawdzianu.

3. Podstawą do podwyższenia oceny semestralnej / rocznej jest uzyskanie ze sprawdzianu oceny wyższej niż proponowana.

Sposób informowania uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia:

1. Na początku roku szkolnego uczniowie na pierwszych lekcjach zostają zapoznani z przedmiotowymi zasadami oceniania z biologii i z wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny.

2. Wymagania z przedmiotu w zakresie wiadomości i umiejętności uczniów są przedstawiane uczniom na bieżąco na lekcjach oraz przed każdym sprawdzianem pisemnym.

3. Uczeń poinformowany jest o ocenie ze sprawdzianu na lekcji najpóźniej w ciągu dwóch tygodni od jego napisania, podczas omawiania wyników pracy.

4. Informowanie o proponowanej ocenie semestralnej/rocznej odbywa się na miesiąc przed posiedzeniem Rady Pedagogicznej.

5. Informacje o postępach ucznia są jawne i odnotowywane w dzienniku elektronicznym. Rodzice i opiekunowie powiadamiani są o ocenach w czasie zebrań lub indywidualnych konsultacji i na bieżąco przez dziennik elektroniczny.

Opracowała: Krystyna Zazula - Sielawska